

Toespraak Alexander Pechtold D66-congres 6 november 2010

Congres, democraten, liberalen, Jonge Democraten, wat goed om wederom met zovelen hier vandaag te zijn. Dit congres ademt al de hele dag optimisme. U moet eens weten hoeveel positieve energie dat geeft. Ons laatste congres was op 17 april in Amsterdam. Aan de vooravond van de verkiezingsstrijd. Eensgezind en vastberaden hebben we op 9 juni een goed resultaat neergezet. En de stijgende lijn van Europa en de lokale verkiezingen een passend vervolg gegeven. Na 3,5 jaar snakten Boris, Fatma en ik naar versterking van het team. 9 juni bracht ons terug in de dubbele cijfers. Met dank aan de inzet en het enthousiasme van velen. Een historisch resultaat ook. Sinds 1966 heeft deze partij veertien keer aan Tweede Kamerverkiezingen meegedaan. En in die veertien keer hebben we precies 140 zetels gehaald. Een gemiddelde dus van: tien.

Maar u kent me, voor de komende 45 jaar moet dat gemiddelde omhoog. Voor mij een inspanningsverplichting, en voor de nieuwkomers in de fractie een resultaatverplichting. Tien zetels betekent een sterker D66-geluid.

Vrijzinnige Boris, bewaker van ons onderwijsprofiel, moet kunst en cultuur behoeden voor de kaalslag van rechts.

Magda, waakt over uw en mijn veiligheid. Om haar vertrek bij de politie te compenseren zijn er nu 3.000 agenten nodig.

Gerard, onze 'Mister Europa'. En ik voorspel u: de nachtmerrie van minister Leers.

Fatma, laat ambtenarenmoppen tot het verleden behoren. Ze maakt er gewone werknemers van. Net mensen.

Wassila, houdt minister Hillen scherp en de JSF op de plank.

Stientje, ons groene hart. Al haar energie is duurzaam.

Wouter, nu al dé schatkistbewaarder. Z'n gewicht in goud waard.

Kees, voor ondernemend Nederland. En sloper van het taboe op de woningmarkt.

Pia op zorg, houdt nu ook bij het kabinet de vinger aan de pols.

En ik, tenslotte, mag het buitenland in de gaten houden. En Algemene Zaken. Dus; de

koningin.

voor z'n kop krijgen en we knikkeren ai die vreemdelingen eruit. Het was ontluisterend te zien hoe Wilders zijn collega's van het toneel speelde. Hen achterliet in de coulissen van de macht. "Een historisch akkoord", declameerde hij. "50% minder migranten, dat is ongekend". De premier stond erbij en keer ernaar. In blinde adoratie...

Maar vergeet ook niet, naast gedoger eerste klasse staan buiten beeld de gedogers tweede klasse; de mannenbroeders van de SGP. Daarmee is de VVD op weg naar het 'zwarte- kousen-liberalisme'. In de jacht op de macht heeft deze partij zich in 2010 uitgeleverd: én aan een partij die de vrijheid van godsdienst betwist én aan een partij die de gelijkheid van man en vrouw betwist. In 2010...De koopzondag ligt al aan banden. In de winkels van Rutte wordt op zondag niets verkocht, behalve liberale beginselen. Af te rekenen aan de kassa van de SGP'er Van der Staaij.

Natuurlijk heten we Joris Voorhoeve, Gijs de Vries en andere échte liberalen van harte welkom. Maar de zorg blijft dat we een liberale bondgenoot blijvend verliezen.

Congres, terwijl Washington nog nazindert van de 'Rally to Restore Sanity', wordt Amsterdam getrakteerd op The English Defense League. Op Downing Street 10 hervormen de conservatieven wél, aangemoedigd door de LibDems. In de Trêveszaal worden die sociaal-liberalen node gemist. Parijs verhoogt de AOW-leeftijd en trotseert daarmee demonstraties. Den Haag schort de AOW op tot 2020 uit vrees voor demonstraties. Wist u trouwens dat Staatsbosbeheer, door de bezuiniging van het kabinet, het Malieveld dreigt te moeten verkopen? Tja, ook een manier om demonstraties te voorkomen...

Congres, wat kunnen wereldbeelden verschillen. Laten wij nou denken dat de thema's in Washington, in Londen en Parijs ook hier het debat zouden bepalen. Dat economie, banen, staatschuld, onderwijs en kennis centraal zouden staan. Maar wat krijgen we? Wat horen we? Veiligheid en immigratie. Met een beleid gestoeld op wantrouwen. Maar liefst een derde van het regeerakkoord, en driekwart van het gedoogakkoord gaat over veiligheid en immigratie. Een lappendeken van maatregeltjes, ook nog eens grotendeels onuitvoerbaar.

Ik heb het nageteld: 80 punten over veiligheid en immigratie en bijvoorbeeld maar zes over het milieu. Gaan we daarmee de crisis te lijf? Met veiligheid en immigratie?

Belofte maakt schuld. De WD beloofde: 24 miljard bezuinigingen, lastenverlichting en

400.000 extra banen. En wat krijgen we: nog geen 10 miljard aan bezuinigingen, 6 miljard lastenverzwaring en 100.000 werklozen méér.

En wie betaalt de rekening van dit uitstel? Helaas, de volgende generatie. Onder dit rechtse kabinet ligt dan wel een links fundament: nivelleren. Nivelleren naar leeftijd. Jong betaalt voor oud. De volgende generatie zit met deze erfenis opgezadeld. Een erfenis met torenhoge successierechten. Jaja, belofte maakt schuld. En bij de WD maakt belofte staatsschuld.

Waar gingen de verkiezingen over? Weet u nog, bij ons stond centraal: werken, wonen, onderwijs, duurzaamheid en democratie. Daar moeten kansen gecreëerd worden. Daar heeft de overheid een taak, nee een plicht, te hervormen. Maar wat krijgen we? Half werk.

van de wet zelf veel bereikt kan worden. Want het leidend principe blijft: niet de instituties zijn de baas, maar mensen zelf, gefaciliteerd door de overheid.

Democraten, we houden dus vast aan onze eigen agenda. En we ontmaskeren die van het kabinet. Want wat kunnen wereldbeelden verschillen.

Over veiligheid. Veiligheid zit 'm niet in de symboliek. Het klinkt sjiek, een minister van Veiligheid. Maar ik heb liever een minister van Justitie, die zorgt voor veiligheid.

Mooi hoor, 3.000 agenten. De huidige agent betaalt door de nullijn - net als die docent - voor z'n toekomstige collega. Stevig hoor, minimumstraffen. Maar wij vertrouwen de rechter in zijn eigen afweging. Stoer hoor, dat je de insluiper voortaan op z'n bek mag slaan, maar in plaats van 16 miljoen eigen rechters, vergroten wij liever de pakkans. Die ligt nu nog onder de twintig procent.

Het mantra van dit kabinet, 'steviger, strenger, harder', is opgeklopte retoriek. Goed verkoopbaar, maar uiteindelijk contraproductief. Want het zal nooit genoeg zijn als je tegelijkertijd mensen een gevoel van onveiligheid aangepraat.

Onveiligheid aangepraat. Net als dat schrikbeeld van die andere prioriteit: de massa-immigratie. Wat nou massa-immigratie? Er vertrekken gemiddeld meer mensen dan er binnen komen. De feiten, de feiten, de feiten. Massa-immigratie? Het is je reinste massa-misleiding!

Wat kunnen wereldbeelden verschillen. Ook over kunst en cultuur. "De Kunst is geen regeringszaak, in zoverre de Regering geen oordeel, noch enig gezag heeft op het gebied der kunst." Aldus Thorbecke... liberaal. Het raakt mij echt zoals zijn erfgenamen

nu kunst en cultuur als elitair wegzetten. "Met de PW aan de macht wordt het stil in de stad", zo sprak onze Marjolein de Jong, wethouder cultuur in deze stad. En ik zeg het haar na. Het Nationaal Historisch Museum, is al gesloopt, voordat het gebouwd werd. Dat is misschien zo erg nog niet. Maar het staat symbool voor de tijdgeest - die bijt naar verwondering en creativiteit, - die knaagt aan wat in decennia is opgebouwd. Ik weiger te kiezen - tussen het Concertgebouw- en het Metropole-orkest - tussen Richard III en Soldaat van Oranje de musical - tussen Wende Snijders en Armin van Buuren. Gesubsidieerd of niet, zij dragen allemaal bij aan onze identiteit, ons visitekaartje in de wereld en ons visitekaartje naar de toekomst.

Als een bezuiniging als deze met zichtbaar genoeg wordt doorgevoerd, als de vrije kunsten daarmee inzet worden van politieke polarisatie, dan bepalen WD en PW kennelijk met welke cultuur je goed of fout zit. Welke cultuur behoed moet worden of welke vogelvrij is. Onverantwoord. Immoreel.

Wat kunnen wereldbeelden verschillen. Over ons visitekaartje in de wereld. Toen de Japanners in de zeventiende eeuw alle opdringerige zendelingen hun eiland afjoegen, bleven alleen de Nederlandse kooplieden welkom. Nu zijn de rollen omgedraaid. Nederland komt niet langer om handel te drijven, maar om verdragen aan te passen. Wij komen in Europa niet onderhandelen over landbouwgeden, maar over mensenrechten. De rollen zijn helemaal omgedraaid. Nu komen wij de halve wereld vertellen: uw geloof is een politieke ideologie.

klaroenstoot voor rationaliteit'. Een klaroenstoot voor het redelijk alternatief, zeg ik. Inderdaad, die kent u nog...

Een alternatief, dat mensen het vertrouwen teruggeeft dat hun ongenoegen wordt gehoord. Een ongenoegen dat breder gaat dan islam en immigratie. Waar het echt om gaat is dat we al die mensen, die teleurgesteld zijn afgehaakt, weer perspectief bieden. Perspectief op - een uitdagende opleiding - een motiverende baan - een eigen huis - en goede zorg. Makkelijk is dat niet, populair evenmin. Eerlijk is het wel. En bovendien: solidair.

Met een kabinet dat mensen als groepen wegzet, is het aan ons te laten zien hoe groot de kracht van het individu kan zijn en dat zeg ik met nadruk ook tegen de migrant.

Tegen die migrant - en hun kinderen en kleinkinderen - zeg ik: toon het ongelijk van dit kabinet aan! Leer. Werk. Ontwikkel je. Doe mee! En ja, incasseer ook. Want, dit kabinet

verdwijnt - vroeg of laat - maar jij, jij blijft.

Democraten, het is niet te geloven, maar we staan - opnieuw - voor een verkiezingsjaar.

Ik heb alle vertrouwen in de lijsttrekkers voor de Provinciale Staten en in Roger van Boxtel, onze eerste man voor de Eerste Kamer. Ja, Democraten, wie had ooit kunnen bedenken dat ik de verkiezingen voor provincies en Eerste Kamer op een D66-congres tot het allerhoogste belang zou verheffen. Ik weet dat het niet mag, maar ik doe het toch. Ik vraag jullie toestemming om hier van ons programma en 45 jaar traditie af te wijken. Het kan verkeren...

Want met één zetel verschil in de Tweede Kamer, is het kabinet al vleugellam. Maar met slechts één zetel minder in de Eerste Kamer en dit onzalig avontuur is klaar.

Dank u wel.